

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce **R. Ř.**, nar., bytem, zastoupeného JUDr. Anežkou Klimešovou, advokátkou se sídlem advokátní kanceláře v Praze 1 – Nové Město, Revoluční 1502/30, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26.3.2014, sp.zn. SZ/43/2014/4S-JMK, č.j. MPSV-UM/406/14/4S-JMK,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou žalobou žalobce napadal rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí č.j. MPSV-UM/406/14/4S-JMK, sp.zn. SZ/43/2014/4S-JMK vydané dne 26.3.2014, kdy ministerstvo zamítlo odvolání žalobce a potvrdilo rozhodnutí vydané Úřadem práce ČR – krajské pobočky v Brně ze dne 11.12.2013, sp.zn. 9199/2013/BBA ve věci posouzení nároku a výše příspěvku na péči tak, že příspěvek na péči se snižuje z částky 8.000 Kč měsíčně na částku 4.000 Kč měsíčně od 1.1.2014.

S napadeným rozhodnutím žalobce nesouhlasí s následujícími důvody:

Domnívá se, že jeho schopnosti, kterými se snaží zmírnit svůj nepříznivý zdravotní stav, včetně studia na vysoké škole, jsou mu překážkou pro ponechání příspěvku na péči ve

výši 8.000 Kč. Za použití tohoto příspěvku je totiž schopen se ve větší míře pokusit o dosažení vysokoškolského vzdělání, které je pro zdravotně postiženého důležité k budoucímu - na státu méně závislému životu. Bez vzdělání by byl na státu daleko více závislým a mohl by požadovat v budoucnu po státu i jiný druh podpory, které však se vzděláním nebude potřebovat (např. podpora v nezaměstnanosti). Z toho důvodu zvládnutí studia na vysoké škole jako jednou z důvodů zamítnutí žádosti na příspěvek považuje žalobce za nespravedlivé. Za jakých složitých a těžkých podmínek žalobce studuje, stát nezkoumá a ani ho to nezajímá. Navíc na příspěví studia nepožaduje žalobce po státu jakoukoliv podporu.

Dále nesouhlasí s odůvodněním týkající se upozornění na povinnost vzájemné vyživovací povinnosti příbuzných. Domnívá se, že pro rozhodnutí, které napadá, není vůbec důvodné vzhledem k tomu, že se rodina navzájem příčinně podporuje, aniž by k tomu nějakým způsobem stát nutila přijímáním jiných sociálních dávek. Proto rozhodnutí v této části je špatné a v odvolání bylo na tuto skutečnost poukázáno pro upozornění na složité životní a ekonomické postavení žalobce z důvodu jeho postižení od dětství. Žalobce pobírá na svůj handicap pouze příspěvek na mobilitu a sporný příspěvek na péči.

Souhlasí s tím, že každý případ je nutné posuzovat individuálně, každý příjemce má individuální potřeby a poměry, a proto skutečnost, že žalobce studuje na vysoké škole a jinak aktivně se snaží zapojit do normálního života, by měla být přínosným důvodem pro ponechání původní částky ve výši 8.000 Kč, nikoliv skutečností podporující jeho snížení. Žalobce nepožaduje po státu, aby příspěvek sanoval jeho potřeby, to nikdy nechtěl, jejich výše je zajištěna rodinou a samotným žalobcem, což prokazuje doložením o vyplácení dávek. Jak bylo ale v rozhodnutí správně uvedeno, toliko příspěvek na péči, což ve výši 4.000 Kč ani nesplňuje, v žádném případě péči rodiny o žalobce nenahrazuje - ta je hrazena rodinou maximální schopné výši.

Skutečnost, že stát nemá v rozpočtu peníze na daný příspěvek pro žalobce, není důležitá. Ochránit a pomoci handicapovaným lidem (v případě žalobce aktivně se zapojujícím do života) je základní povinností vyspělého demokratického státu, je povinností státu ochránit si svůj rozpočet tak, aby nebyl vynaložen na sanaci špatných rozhodnutí či opomenutí a mít tak dostatek finančních prostředků na udržení vyspělého sociálního systému. K tomu, aby soud posoudil zdravotní stav žalobce, žalobce požaduje předložení nového zdravotního posudku.

Požaduje, aby soud posoudil individuální případ žalobce s ohledem na aktualizaci zdravotního stavu, aby jeho studium a schopnost zapojit se do života, posoudil nikoliv negativně a odůvodnění o stavu státního rozpočtu nebral v úvahu.

Na základě uvedeného navrhoval, aby soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí vydané žalovaným dne 26.3.2014 a rozhodl tak, že příspěvek na péči je ve výši 8.000 Kč měsíčně.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že napadeným rozhodnutím Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Brně bylo rozhodnuto dle ust. § 7 a § 14 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Právní názor správního orgánu

I. stupně je aplikací výsledků posouzení stupně závislosti osoby pro účely příspěvku na péči provedené okresní/městskou správou sociálního zabezpečení. Ta vyhotovila „posudek o zdravotním stavu - posouzení stupně závislosti osoby pro účely příspěvku na péči“. Posudek je ze dne 14.10.2013, datum vzniku 1.1.2012 a platnost do 31.10.2016. Proti tomuto rozhodnutí se žalobce odvolal a odvolání bylo postoupeno žalovanému. Žalovaný považoval v daném řízení za nutné opatřit si (nové, další) odborné lékařské posouzení (posudek), a to proto, aby mohl přezkoumat soulad napadeného rozhodnutí a řízení u správního orgánu I. stupně, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy a v rozsahu námitek uvedených v odvolání. Tento lékařský posudek slouží jako podklad pro rozhodnutí správního orgánu II. stupně - tj. MPSV. Posudek o zdravotním stavu je souhrnem medicínských či biofyzikálních zjištění, k nimž dospěje posuzující lékař (lékaři) použitím exaktních přírodovědeckých metod - srov. nález pléna Ústavního soudu ČR ze dne 23.9.2008, sp. zn. P1. ÚS 11/08. Tuto činnost, v daném případě, provedla PK MPSV, detašované pracoviště v Brně.

Posudkem je nutno rozumět „odborné posouzení“. Jde o postup či proces odborného hodnocení; v případě posudků lékařských, pak nepochybně jde o hodnocení medicínských kritérií, která buď přímo spočívají, jsou odvozena nebo alespoň úzce souvisejí se zdravotním stavem posuzované osoby. Za pomoci dalších kritérií pak může být hodnocen dopad zdravotního stavu do některých specifických důsledků. Tato lékařská činnost se označuje obvykle jako činnost posudková nebo lékařské expertizy - srov. rozhodnutí rozšířeného senátu NSS ze dne 20.9.2007, č.j. 4 Ads 81/2005-125.

Zdravotní stav žalobce tedy byl znovu přezkoumán a zhodnocen na jednání PK dne 19.3.2014. Předmětem tohoto jednání bylo posouzení stupně závislosti osoby. Žalobce nebyl při jednání přítomen. Žalobce nebyl PK s posudkovým závěrem seznámen. Posudková komise vycházela při vypracování posudku z kompletní spisové dokumentace MPSV, kompletní spisové dokumentace správního orgánu I. stupně, včetně napadeného rozhodnutí a odvolání, spisové dokumentace OSSZ (včetně záznamů a lékařských nálezů), další relevantní zdravotní dokumentace vážící se k osobě žalobce.

Jedná se zejména o „Záznam ze sociálního šetření pro účely řízení příspěvku na péči“ podepsaný žalobcem. Posudková komise v diagnostickém souhrnu uvedla, že u žalobce se jedná o DMO kvadraparetická forma, akcentovaná levostranně, na LHK flekční kontraktura v lokti, maxim. postižení na dolních končetinách, kde téměř plegie, kontraktury. Stav po opakovaných korekčních operacích na DKK, kyfoskoliosa THL páteře.

Posudková komise v posudkovém zhodnocení pak uvedla, že se jedná se o posuzovaného s DM0 s kvadrapostižením s levostrannou akcentací a praktickou paraplegií dolních končetin.

Lokomoce na mechanickém vozíku, dle předchozí dokumentace na elektrickém.

V objektivním nálezu je kvadruspasticita, praktická paraplegie s flekčními kontrakturami na DKK. Používá hlavně PHK, LHK spastické držení, loket v semiflexi, používá jako pomocnou. Porucha jemné motoriky. Ztuhlá páteř. Vertikalizace 0.

Dle propouštěcí zprávy z rehabilitačního ústavu, kde byl od 4.6. do 29.6.2003 - přesune se sám na lehátko, vypracované svaly na horních končetinách, o dolní končetiny se neopírá. Pravá horní končetina funkční, levou využívá jako pomocnou. Sed přes okraj stabilní, rigidní akcentace Th kyfozy s reklinací hlavy, vypracovaná muskulatura paží a pletenců, postavení potencionováno návyky při sebeobsluze /elevuje hýždě na vozíku zapřením o šíji a lopatky/, píše sám, zvládá osobní hygienu, přesouvá se přes ruce, nají se sám. Dva roky má elektrický invalidní vozík, má i mechanický.

Dle neurologického vyšetření. MUDr. L. ze 4.11.2005 doma zvládne přesun z vozíku na postel, z WC do sprchového koutu, ohřát jídlo. Bydlí v bezbariérovém bytě.

Z uvedeného vyplývá, že posuzovaný si osvojil pomocné náhradní mechanismy ke zvládnutí základních životních potřeb. Dle posledních informací ze sociálního šetření bydlí v bezbariérovém bytě s matkou.

U posuzovaného nejsou vady zraku, sluchu ani mentální postižení, které by omezovalo orientaci a komunikaci.

Zvládá studium na vysoké škole, což vyžaduje postižení v oblasti mentálních schopností. Dynamika myšlení v normě, myšlení souvislé. Nutkavé myšlenky a nutkavé stavy neomezuji vykonávat základní životní potřeby.

Je kardiopulmonálně kompenzovaný.

PK Brno prostudovala sociální šetření úřadu práce ze dne 12.7.2013. Sociální šetření nekoreluje s možnostmi, které posuzovaný může vykonávat v souvislosti se svými zdravotními postiženími v důsledku dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Posuzovaný vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby s ohledem na věk starší 18 let věku při zvládnutí 6 základních životních potřeb.

Není medicínský důvod, proč by nebyl schopen zvládat ostatní základní životní potřeby.

Jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, který omezuje tělesné funkční schopnosti.

Rozsah a tíže poruchy funkčních schopností má vliv na schopnost zvládnutí základních životních potřeb v oblasti:

- *mobilita*
- *oblékání a obouvání*
- *tělesné hygieně*
- *výkon fyziologické potřeby*
- *osobní aktivity*
- *péče o domácnost.*

Je plně orientovaný, komunikativní.

Nejde o osobu s úplnou nebo praktickou hluchotou, ani nejde o osobu hluchoslepotu, ani nejde o osobu s praktickou nebo úplnou nevidomostí.

K námitkám posuzovaného pak sděleno:

Nebyla prokázána těžká porucha funkce nebo ztráta funkce duševních, mentálních, smyslových a fyzických schopností, která by objektivně odůvodňovala neschopnost zvládat základní životní potřeby mimo uznaných.

Nálezy přiložené k odvolání popisují výše uvedený zdravotní stav a neprokazují posudkově významné zhoršení funkčních schopností.

V průběhu odvolacího řízení byl doložen lékařský nález pořízený po datu vydání napadeného rozhodnutí. Z něho nevyplývá změna zdravotního stavu, nastalá po datu vydání napadeného rozhodnutí.

Při současném posouzení byl použit platný právní předpis, novela zákona č.108/2006 Sb. zákonem č. 366/2001 Sb. a novela vyhl. č. 505/2006 Sb. vyhláškou č. 391/2011 Sb., který od 1.1.2012 nabyl účinnosti.

PK MPSV konstatuje, že omezení funkčních schopností v rámci dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se hodnotí s využíváním zachovalých potenciálů a kompetencí osoby (tj. se zachovanými funkčními schopnostmi) a s využitím běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku (tzv. facilitátory, facilitující prostředky). Tzn., že pro účely zákona o sociálních službách se hodnotí funkční dopady zdravotního postižení na schopnost zvládat základní životní potřeby s využitím facilitujících prostředků, které vyrovnávají případné znevýhodnění a napomáhají nebo umožňují samostatnost. Může jít např. o zdravotně vyhovující oblečení, obuv, hůl, berli, chodítko, zábradlí, madlo, odstranění prahu, lžici na obouvání, kompenzační pomůcky jako protézy, brýle, sluchadla, pomůcky při úniku moči, chůze s přidržováním o zábradlí, vstávání s oporou o nábytek, atd.

K základním životním potřebám, které nebyly uznány, žalovaný uvedl:

Orientace - nezvládání neuznáno, je orientovaný místem, časem, osobou, intelektově přiměřených duševních schopností, není dokumentována závažná porucha smyslových funkcí, která by bránila poznávání a rozeznávání zrakem a sluchem. Jeho smyslové a duševní schopnosti jsou dostatečné k chápání toho, kdo je, a kde se nachází, má i přiměřené duševní kompetence přiměřené věku ke zvládání základních životních potřeb v přirozeném prostředí. Nebyla prokázána oboustranná praktická nebo úplná hluchota, praktická nebo úplná slepota, hluchoslepota. Nebyla prokázána střední, těžká nebo hluboká mentální retardace, ani středně těžká nebo těžká demence nebo těžké psychické postižení s prokazatelnými dlouhodobými těžkými poruchami orientace.

Komunikace - nezvládání neuznáno. Za schopnost komunikace se považuje stav, kdy osoba je schopna porozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům (např. označení WC obrázkem), nebo zvukovým signálům (např. klakson auta), používat běžné komunikační prostředky. Za vytvoření písemné zprávy pro tyto účely lze považovat např. napsání stručného sdělení v rozsahu 1-2 vět, včetně podpisu. Nebyla prokázána praktická a úplná nevidomost obou očí, praktická a úplná hluchota, těžké formy hluchoslepoty, poruchy řeči, těžké poruchy artikulace s nesrozumitelnou mluvou. Nebyla prokázána střední, těžká nebo hluboká mentální retardace s průměrnou hodnotou IQ obvykle nižší než 50, nebo středně těžká a těžká demence, ani jiné těžké psychické postižení s prokazatelnými dlouhodobými těžkými poruchami komunikace. Z posudkového hlediska není dokumentované postižení intelektových schopností, je plně orientovaný, ošetřujícím lékařem deklarovaná komunikace v normě.

Stravování - nezvládání neuznáno. Není přítomna duševní porucha, oboustranná praktická ani úplná slepota, funkce horních končetin není omezena, intelektově přiměřených schopností, pro neschopnost naporcování a naservírování stravy není medicínský korelát. Je schopný si vybrat hotovou stravu v pevném i tekutém stavu a dát na talíř, nalít nápoj, posunout na místo konzumace, najíst se (lžící) a napít se. Nebyly prokázány anatomické nebo funkční ztráty obou horních končetin nebo anatomické ztráty podstatných částí obou horních končetin s nemožností využít protézu k uchopení věcí, praktická a úplná nevidomost obou očí, ani těžké duševní poruchy spojené se sociální dezintegrací, kdy jsou narušeny stravovací stereotypy.

Péče o zdraví - nezvládání neuznáno. Posuzovaný je plně orientovaný, dle praktického lékaře paměť přiměřená, bez poruchy intelektových schopností. Není přítomna závažná porucha zraku. Se zjištěným zdravotním stavem je schopen dodržet doporučení ošetřujících lékařů, dodržování léčebného režimu, je schopen správného rozpoznání i aplikace léků. Nebyla prokázána ztráta úchopové schopnosti obou rukou, praktická a úplná nevidomost obou očí, ani těžká duševní porucha spojená se sociální dezintegrací.

V posudkovém závěru pak PK uvedla, že jde o osobu starší 18 let věku, která se podle § 8 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění zákona č. 366/2011 Sb., považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost). Z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby a nezvládá 6 základních životních potřeb. Tento stav byl i k datu 1.1.2012, i k datu vydání napadeného rozhodnutí ze dne 11.12.2013.

Zdravotní stav dle žalovaného byl objektivně posouzen na jednání PK MPSV. Jedná se o nezávislý lékařský (medicínský) posudek odborných lékařů PK MPSV. Správní orgán II. stupně pak již neprováděl další dokazování.

Žalovaný pak ještě uvedl, že dle ust. § 88 odst. 1 a 2 zákona o rodině, předci a potomci mají vzájemnou vyživovací povinnost. Pokud potomci nemohou své vyživovací povinnosti dostát, přechází tato povinnost na předky. Příbuzní vzdálenější mají vyživovací povinnost, jen nemohou-li tuto povinnost plnit příbuzní bližší.

Ze shora uvedeného dle žalovaného plyne, že v českém právním řádu je upravena vzájemná vyživovací povinnost nejen rodičů a dětí, ale též i vzájemná vyživovací povinnost mezi ostatními příbuznými (mezi předky a potomky), která by měla být uplatněna primárně před tím, než nastoupí eventuální pomoc státu.

Dle ust. § 469a odst. 1 písm. a) občanského zákoníku, zůstavitel může vydědit potomka, jestliže v rozporu s dobrými mravy neposkytl zůstaviteli potřebnou pomoc v nemoci, ve stáří nebo v jiných závažných případech.

V dané věci - příspěvek na péči, je třeba dále poznamenat, že konstrukce sociálních plateb (důchodů, dávek, eventuálně služeb, v širokém slova smyslu) objektivně nemůže zohledňovat veškeré individuální poměry oprávněného příjemce. Tedy, že výše vyplácených částek (v rámci některého ze sociálních práv) se může odvíjet od řady kritérií a podmínek, které netkví přísně v individuálních poměrech oprávněného příjemce, především je závislá na ekonomické situaci státu a jeho rozpočtu, či na podobě konkrétních politicky inspirovaných reforem dotčených sociálních systémů. Přiznání některé ze sociálních dávek naopak nelze považovat za výraz přesvědčení zákonodárce (státu), že všechny osoby formálně naplňující kritéria pro přiznání dávky mají „stejně“ životní potřeby, stejné „výdaje“ na dosažení určité životní úrovně, a že tyto jsou uvedenou „stejnou“ částkou pokryty. Není ani důvodu pro názor, že stát prostřednictvím sociálních dávek jedince částečně či zcela (v případě důchodů) „vyjímá“ z přirozených rodinných vazeb závislosti a odpovědnosti, nyní tedy v materiální rovině ze vzájemné (!) vyživovací povinnosti rodičů a dětí (resp. dětí a rodičů)“ - srov. bod 19 nálezu Ústavního soudu ze dne 24.7.201 3, sp.zn. I. ÚS 1996/12. *Eventuálně poskytnutý příspěvek na péči je skutečně pouze toliko příspěvkem na péči - nikoliv (důslednou) sanací (všech) skutečných, reálných potřeb v prostředí regulovaného i volného trhu.*

Žalobci byla dána ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Žalobce této eventuality ve lhůtě nevyužil.

Žalovaný uvedl, že rozhodl na základě zahájeného správního řízení správním orgánem I. stupně a (nového, dalšího) odborné lékařského posouzení zdravotního stavu žalobce, které provedla PK, kdy byl PK zhodnocen zdravotní stav žalobce v rozsahu potřebném pro účely odvolacího řízení, a nové posouzení závislosti osoby bylo stanoveno na základě předmětné zdravotní dokumentace. Zdravotní stav a jeho funkční důsledky byly pro účely stanovení posudkového závěru zjištěny v rozsahu, který je dostatečný pro použití kritérií stanovených v právních předpisech, neboť byly objektivizovány všechny skutečnosti, týkající se zdravotního stavu nebo jeho funkčních důsledků, významné pro posudkový závěr.

Vzhledem k výše uvedenému se žalovaný domnívá, že žaloba není důvodná. Studium na vysoké škole není důvodem pro ponechání příspěvku na péči, ani při řízení o přiznání příspěvku na péči nelze zohlednit skutečnost, že jeho aktuální přiznání pomůže osobě k lepšímu budoucímu uplatnění. Poskytnutí příspěvku na péči je toliko poskytováno osobám závislým na péči jiné fyzické osoby. Vyživovací povinnost byla zmíněna jen obecně s odkazem na nález Ústavního soudu, který se příspěvkem na péči v tomto nálezu také zabýval.

Žalovaný je na základě výše uvedených skutečností přesvědčen, že byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu nezbytném pro soulad úkonů s požadavky uvedenými v právních předpisech, a že rozhodl v souladu se zákony a věcně správně a navrhol žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

Krajský soud v Brně zjistil z připojených správních spisů, že 16.11.2011 oznámil Magistrát města Brna, odbor sociální péče žalobci zahájení z moci úřední správního řízení ve věci opětovného posouzení nároku na výše příspěvku na péči z důvodu skončení platnosti posudku k 31.12.2011.

V rámci prvostupňového řízení Úřad práce ČR – krajská pobočka v Brně ve věci provedl sociální šetření sociálním pracovníkem dne 12.7.2013 a poté byl ve věci posouzen zdravotní stav žalobce, a to pro posouzení stupně závislosti osoby pro účely příspěvku na péči dne 14.10.2013.

Z posudku vypracovaného MěSSZ Brno vyplynulo, že žalobce nezvládá základní životní potřeby a potřebuje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc při základních životních potřebách, a to mobilita, oblékání, obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, osobní aktivity a péče o domácnost, takže nezvládá celkem šest základních životních potřeb. Na základě sociálního šetření a posouzení zdravotního stavu pak Úřad práce ČR – krajská pobočka v Brně pod č.j. 9199/2013/BBA vydal rozhodnutí, kdy rozhodl tak, že se snižuje příspěvek na péči z částky 8.000 Kč na 4.000 Kč měsíčně ode dne 1.1.2014. Z odůvodnění vyplynulo, že pokud jde o žalobce, nezvládá šest základních životních potřeb, a to mobilita, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, osobní aktivity a péče o domácnost.

Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal odvolání, když s posouzením nesouhlasil, poukazoval zejména na to, že s ohledem na svůj špatný zdravotní stav, kdy je upoután na invalidní vozík, neovládá správně levou ruku, je omezen v samostatnosti, v základních životních potřebách. Není mobilní, nezvládá se sám obléci ani obout, veškerou tělesnou hygienu a výkon fyziologických potřeb může vykonávat pouze s asistencí třetí osoby. Veškeré jeho osobní aktivity jsou pouze pasivní – internet, studium vysoké školy apod. Jiným způsobem aktivní být nemůže. Nezvládne samostatnou péči o domácnost, a to ani v základním rozsahu, má potíže při stravování. Nemůže pobývat již v bezbariérovém bytě, který mu byl přidělen, pobývá ve společné domácnosti se svou matkou a jejím manželem. Nyní je v základních životních potřebách závislý na pomoci své matky a sdílení její domácnosti. Na tuto domácnost přispívá ze svého invalidního důchodu měsíčně 2.500 Kč. Nachází se ve složité ekonomické situaci, kdy jeho jediným příjmem je invalidní důchod ve výši 8.000 Kč, jeho matka žádný příjem nemá. Výdaje na jeho potřeby nejsou malé, veškeré pomůcky jsou speciální, a tudíž drahé, jejich cena se nesnižuje, ale naopak. Za této situace byl žalobci snížen příspěvek na péči o 50%. Takovéto rozhodnutí je pro něho téměř likvidační. Domáhal se toho, aby rozhodnutí úřadu práce bylo zrušeno a žalovaným bylo rozhodnuto tak, že se mu vrací příspěvek na péči v původní výši 8.000 Kč.

Žalovaný rozhodnutím č.j. MPSV-UM/406/14/4S-JMK ze dne 26.3.2014 rozhodl tak, že dle ust. § 90 odst. 5 správního řádu odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

Z odůvodnění rozhodnutí pak vyplynulo, že žalovaný jako zásadní důkaz při rozhodování použil posudek PK MPSV ČR, pracoviště v Brně, vypracovaný dne 19.3.2014, z něhož vyplývá, že v odůvodnění rozhodnutí žalovaný citoval veškeré zásadní věci z tohoto posudku.

Posouzení věci krajským soudem.

Žaloba není důvodná.

Podle § 71 odst. 1 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) žaloba kromě obecných náležitostí podání (§ 37 odst. 2 a 3) musí obsahovat:

- a) označení napadeného rozhodnutí a den jeho doručení nebo jiného oznámení žalobci,
- b) označení osob na řízení zúčastněných, jsou-li žalobci známy,
- c) označení výroku rozhodnutí, které žalobce napadá,
- d) **žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné,**
- e) jaké důkazy k prokázání svých tvrzení žalobce navrhuje provést,
- f) návrh výroku rozsudku.

Pokud jde o žalobu žalobce, která směřuje proti rozhodnutí žalovaného vydaného dne 26.3.2014, kdy bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí úřadu práce, tato žaloba má v podstatě pouze jeden žalobní bod, kdy žalobce s rozhodnutím nesouhlasí a má za to, že bylo rozhodnuto tak, že jeho požadavku nebylo vyhověno proto, že jeho schopnosti, kterými se snaží zmírnit svůj nepříznivý zdravotní stav, včetně studia na vysoké škole, jsou mu překážkou pro ponechání příspěvku na péči ve výši 8.000 Kč.

Žalobce tedy má za to, že vzhledem k tomu, jak z žaloby vyplývá, že sám je aktivní a snaží se zmírnit následky svého nepříznivého zdravotního stavu proto, aby byl v budoucnu co nejméně na státu závislý, jsou mu v podstatě ke škodě a důsledkem je snížení příspěvku na péči ze stupně č. III. na stupeň č. II., tedy z částky 8.000 Kč na 4.000 Kč.

Z žaloby žalobce, tak jak byla písemně podána, nevyplývá, že by žalobce zpochybňoval skutečnost, jak byl v rámci odvolacího řízení posouzen jeho zdravotní stav PK MPSV ČR, na pracovišti v Brně dne 19.3.2014.

Proti podkladovému posudku PK MPSV ČR z 19.3.2014 žalobce tedy ničeho nenamítá a soud uvádí, že při přiznání příspěvku na péči a jeho stupně nemůže být rozhodující studium žalobce na vysoké škole, ale pouze to, jaké základní životní potřeby je žalobce schopen zvládat samostatně či pouze s pomocí jiné osoby, a to s ohledem na jeho zdravotní stav.

Soud uvádí, že podmínky nároku na příspěvek na péči stanoví část II., hlava I., ust. § 7 zákona o sociálních službách. Podle ust. § 7 odst. 1 zákona se příspěvek poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění

sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Podle ust. § 7 odst. 2 citovaného zákona má na příspěvek nárok osoba uvedená v ust. § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle ust. § 8.

Stupeň závislosti posuzuje podle ust. § 25 odst. 2 a ust. § 28 odst. 2 zákona o sociálních službách na základě žádosti správního orgánu I. stupně příslušný orgán okresní správy sociálního zabezpečení, v odvolacím řízení potom Ministerstvo práce a sociálních věcí, které má pro tento účel zřízeny, resp. využívá posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů). Posudková komise MPSV při posouzení stupně závislosti zpracovává posudek ve formě kvalifikovaného podkladu pro rozhodnutí, v němž je dokumentován proces pořízení posudku, posudkový závěr a jeho odůvodnění.

Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 3.2.2010, č.j. 3Ads 77/2009-60, dostupný na www.nssoud.cz), na posudek závislosti osoby na péči je třeba nahlížet jako na kterýkoli jiný důkazní prostředek, neboť se jedná sice o tzv. povinný důkaz, nikoliv o závazné stanovisko či závazný podklad rozhodnutí. Posudek podléhá hodnocení správního orgánu, jeho správnost není nikterak presumována. Ačkoliv odborné lékařské závěry posudku nepodléhají hodnocení správních orgánů, neboť k tomu nemají správní orgány odborné lékařské znalosti, neznamená to povinnost hodnotit provedené důkazy ve správním řízení, a tudíž i správnost posudku z hlediska jejich úplnosti a přesvědčivosti (viz např. rozsudek NSS ze dne 18.3.2010, č.j. 6Ads 143/2009-60, rozsudek NSS ze dne 22.10.2009, č.j. 3Ads 48/2009-104, dostupné na www.nssoud.cz). Jinak řečeno, správní orgán nemůže bez dalšího převzít závěr posudkové komise jako pravdivý, aniž by se úplností a přesvědčivostí jejího posouzení zabýval. Základním předpokladem pro to, aby správní orgán mohl vyhodnotit přesvědčivost a úplnost předloženého posudku, je přezkoumatelnost posudku vzhledem k jeho zákonem stanoveným podkladům vymezeným v § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách. Správní orgán musí vycházet z posudku, který obsahuje nejen výrok, ale který musí být řádně a přesvědčivě odůvodněn s odkazem na doložený nálezy ošetřujícího lékaře, výsledek sociálního šetření, výsledek funkčních vyšetření, popř. výsledek vlastního vyšetření posuzujícího lékaře (srov. rozsudek ze dne 30.9.2009, č.j. 4Ads 50/2009-63, dostupný na www.nssoud.cz). K závěrům o úplnosti a přesvědčivosti posudku správní orgán tedy může dospět jen tehdy, pokud se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, které namítá účastník řízení uplatňující nárok na příspěvek na péči.

Soud konstatuje v této věci, že v daném případě se žalovaný v průběhu odvolacího řízení správně v souladu s ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, obrátil na posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí za účelem posouzení stupně závislosti žalobce. PK MPSV následně postupovala v souladu s ust. § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách, když při vypracování posudku byly zohledněny, jak výsledky sociálního šetření, tak zdravotní dokumentace žalobce doložená nálezy ošetřujících lékařů (zprávy praktického lékaře, z neurologického vyšetření, propouštěcí zpráva z rehabilitačního ústavu, psychiatrické vyšetření, propouštěcí zpráva z lázní).

Soud zde však zdůrazňuje, že žalobce v žalobě ani nenamítá nesprávné zjištění zdravotního stavu, pouze poukazuje na svou sociální situaci (a to i v odvolání, na svůj aktivní přístup k životu a na to, že dle jeho názoru je mu k tíži to, že se snaží připravovat na budoucí povolání zvyšováním si kvalifikace vysokoškolským vzděláním).

Soud zde uvádí, že posudek PK MPSV, který byl podkladem pro vydání rozhodnutí, soud pokládá za posudek úplný a přesvědčivý, neboť se v posudku posudková komise velmi podrobně zabývá skutečnostmi, proč neuznala jako nezvládané základní životní potřeby orientace, komunikace, stravování a péči o zdraví a tyto skutečnosti žalobce ani ve své žalobě nenapadá, posudková komise jednala ve správném složení, tedy složení, které jí ukládá zákon a vyšla ze všech odborných lékařských zpráv i zpráv praktického lékaře o zdravotním stavu žalobce.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud nepokládá žalobu žalobce za důvodnou, zdůrazňuje, že žalobci rozhodně nemůže být k tíži studium na vysoké škole při hodnocení stupně závislosti, ale rozhodně se vychází pouze ze zdravotního stavu žalobce a právě s ohledem na tento zdravotní stav se posuzuje, jaké základní životní potřeby je schopen zvládat sám či pouze s pomocí jiné osoby.

Soud tedy žalobu jako nedůvodnou dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Pokud jde o náklady řízení, rozhodnutí se opírá o ust. § 6 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, náklady řízení mu proto nebyly přiznány, pokud jde o žalovaného, tomu kromě běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 22. července 2015

JUDr. Jana Kubenová, v.r.
samosoudkyně